

Råger i Østjylland 2021

Af Henning Ettrup

I forbindelse med, at Aarhus Universitet var i gang med en undersøgelse af rågers spredning i landskabet, blev DOF-Østjylland spurgt om muligheden for at lave en optælling af kolonier i Østjylland i foråret 2021. Jeg påtog mig at koordinere tællingen, og med hjælp fra mange interesserede fra hele DOF-Østjyllands område, lykkedes det at få udført en totaltælling. Nedenfor er en kort opsummering af tællingens resultater, men der kommer senere en mere detaljeret gennemgang udarbejdet af Aarhus Universitet, som bl.a. viser, at rågerne er flyttet til byen.

Inden var der blevet foretaget optælling i Århus Kommune i 1984-85 (Ettrup 1986), men ellers er det efterhånden 20 år siden der sidst blev foretaget tællinger af kolonier i hele Østjylland. Der blev således i 1989 og 1990 foretaget delvis dækning af kolonierne i Århus Amt (Kahlert og Møller Jensen 1991), men først i 1991 lykkedes det, at få hele amtet dækket (Kahlert 1991). Området omfatter med små ændringer dagens DOF-Østjylland, og kan derfor umiddelbart sammenlignes med den nye optælling.

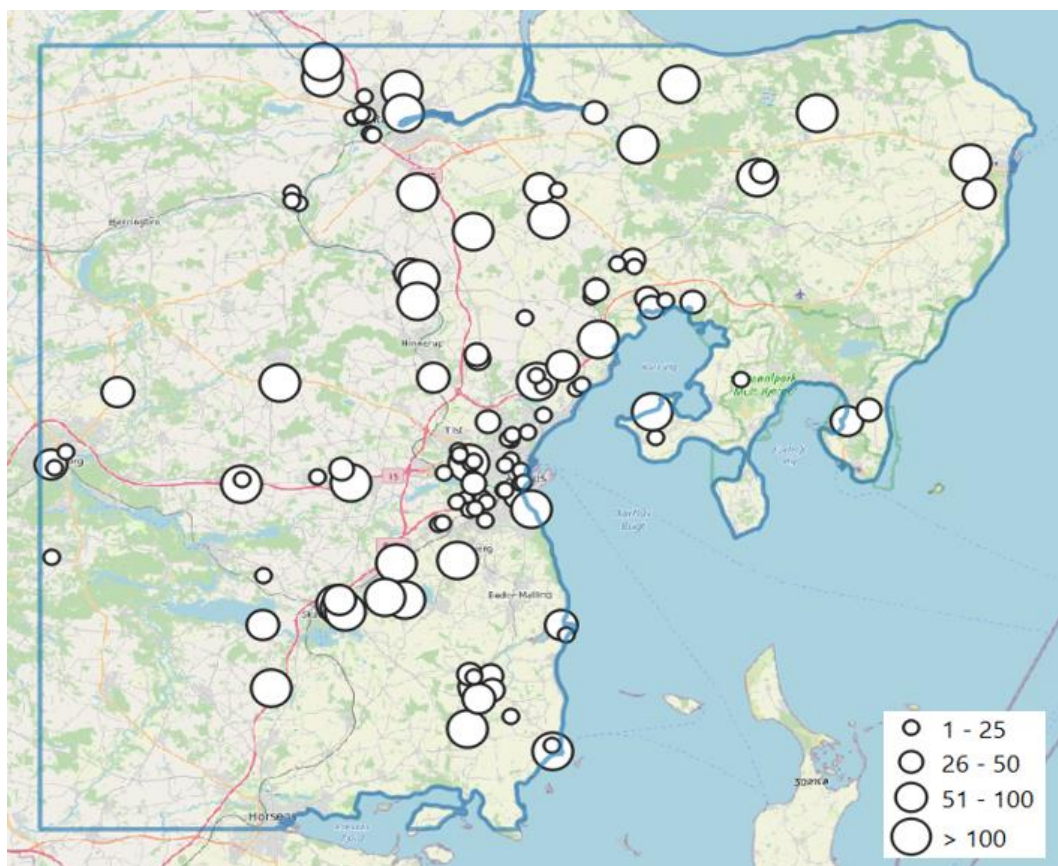
Det er lidt vanskeligt at få en nøjagtig størrelse på kolonierne, da de opbygges løbende over en længere periode. Derfor er det af betydning, hvornår der tælles. Afhængigt af vinteren kan datoen for den maksimale kolonistørrelse variere en del. Derfor vil der være en vis usikkerhed med antallet af reder i kolonien. Det bedste tidspunkt at tælle er derfor lige før løvspring.

Antallet af ynglepar/antal reder blev i 2021 optalt fra medio april til primo maj, og blev opgjort til mellem ca. 12.150 og ca. 12.500, eller omkring samme antal som i 1991 (Kahlert 1991). Fuglene fordeler sig på 135 kolonier, hvilket er en forøgelse i forhold til 1991, hvor der blev registreret 119. Kolonierne er således blevet mindre end dengang, nemlig omkring 91 reder mod 100 reder dengang. Optællingen viser samtidig, at rågekolonierne var koncentreret omkring de større byer, især i og omkring Aarhus. Men også i Randers, Grenå, Ebeltoft, Skanderborg, Odder og Silkeborg findes større kolonier (se figur 1).

Råger i solsikker

Hvad årsagerne til ændringerne kan være, må vi vente lidt endnu på at få en afklaring af, men som tidligere nævnt, kommer en dybere bearbejdning af de indsamlede data fra Aarhus Universitet senere på året.

Figur 1. Placeringen af rågekolonier i Østjylland 2021.

Tak

Alle som har bidraget skal have en stor tak for indsatsen, som har resulteret i denne præcise og dækkende optælling – en optælling som har givet grundlag for nye oplysninger om rågernes adfærd i det moderne landskab. Tak til Henning Heldbjerg for lån af kort.

Litteratur

Ettrup, H.1986: Rågens bestandsstørrelse i Århus Kommune. Søravnen 1986, 2: 12-14.
Kahlert, J. 1991: Bestandsudviklingen hos Rågerne i Århus Amt. Søravnen 1991, 4: 12-16.
Kahlert, J. & Jensen, S.M 1991: Rågerne i Århus Amt. Nr. 1: 4-7. Søravnen 1991, 1: 1-4.